

VALSTYBINĖ AKREDITAVIMO
SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
VEIKLAI TARNYBA

BRANGIOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS TECHNOLOGIJOS

MAGNETINIO REZONANSO TOMOGRAFAI

2025 M.

MEDICINOS PRIEMONIŲ IR SVEIKATOS TECHNOLOGIJŲ SKYRIUS

2026

IŽANGA

Vykdydama nacionalinę sveikatos politiką bei remdamasi Pasaulio sveikatos organizacijos rezoliucijos „Sveikatos priežiūros technologijos“ (WHA60.29) rekomendacijomis Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Akreditavimo tarnyba) nuo 2010 m. liepos 1 d. renka ir sistemina duomenis apie Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose naudojamas brangias sveikatos priežiūros technologijas.

Brangioms sveikatos priežiūros technologijoms priskiriamos medicinos priemonės – pozitronų emisijos tomografai, linijiniai greitintuvai, magnetinio rezonanso tomografai, gama kameros, angiografai, kompiuteriniai tomografai, mamografai, diagnostinės rentgeno ir diagnostinės ultragarsinės medicinos priemonės (toliau – priemonės), kurių įsigijimo kaina su PVM (įskaitant priedus) viršija **28.962 eurus** ir su kuriomis teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos visiškai ar iš dalies apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų.

Akreditavimo tarnybos renkami duomenys apie brangias sveikatos priežiūros technologijas apima **pagrindinę informaciją** apie medicinos priemones: tipas/ modelis, serijos/ partijos Nr., CE ženklas, gamintojas, pagaminimo, įsigijimo ir naudojimo pradžios datos ir **papildomus duomenis**: technines charakteristikas, naudojimo trukmę (intensyvumą), atliekamų tyrimų (procedūrų) skaičių, įsigijimo ir naudojimo išlaidas.

Sveikatos priežiūros įstaigų pareiga teikti duomenis ir jų teikimo tvarka yra reglamentuota Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383 „Dėl medicinos priemonių instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2016-02-17 įsakymas Nr. V-27) ir Akreditavimo tarnybos direktoriaus 2014 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. T1-954 „Dėl duomenų apie naudojamas medicinos priemones registravimo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2021-05-12 įsakymas Nr. T1-1369).

SANTRAUKA

Šiame dokumente apžvelgiamos Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau – SPI) naudojamos brangios sveikatos priežiūros technologijos – magnetinio rezonanso tomografai (toliau – MRT) – ir analizuojami su šių technologijų naudojimu susiję duomenys, remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-383 „Dėl medicinos priemonių instaliavimo, naudojimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2016-02-17 įsakymas Nr. V-27) ir Akreditavimo tarnybos direktoriaus 2014 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. T1-954 „Dėl duomenų apie naudojamą medicinos priemones registravimo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nauja redakcija 2021-05-12 įsakymas Nr. T1-1369). Remiantis šiais teisės aktais, renkami ir analizuojami duomenys apie MRT, kurių įsigijimo kaina su PVM (įskaitant priedus) viršija **28.962 eurus** ir su kuriais teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos visiškai ar iš dalies apmokamos iš PSDF biudžeto lėšų.

Analizės metodika. Atliekant šią apžvalgą buvo išanalizuoti SPI 2025 m. pateikti duomenys apie MRT. Vertinant šių priemonių naudojimo intensyvumą vadovaujamasi Akreditavimo tarnybos direktoriaus patvirtintais brangių sveikatos priežiūros technologijų naudojimo intensyvumo vertinimo rodikliais (2017 m. vasario 24 d. įsakymas Nr. T1-283 „Dėl brangių sveikatos priežiūros technologijų naudojimo intensyvumo vertinimo rodiklių“). Papildomai buvo remiamasi Valstybės duomenų agentūros, Europos statistikos agentūros „Eurostat“, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) duomenimis, Radiologinės ir elektromagnetinės pramonės Europos Koordinavimo komiteto (COCIR) ir Kanados radiologų asociacijos rekomendacijomis.

Rezultatai. Lietuvos SPI 2025 m. buvo naudojami 60 MRT, viešajame sektoriuje buvo 26 MRT, o privačiame sektoriuje šiek tiek daugiau - 34 MRT. 1 mln. gyventojų teko 20,7 MRT, o 100.000 gyventojų teko 2,1 MRT. Europos šalių vidurkis yra 2,0 MRT/100.000 gyv. (Eurostat, 2024-2023 m. duomenys) ir 20,4 MRT/1 mln. gyv. (OECD, 2024-2023 m. duomenys).

MRT yra instaliuoti visuose 5 Lietuvos funkcinuose regionuose. Daugiausiai MRT priemonių buvo Vilniaus funkciname regione ir jame teko daugiausiai MRT priemonių 100.000 gyventojų. Pagal technines charakteristikas dauguma (63%) turimų MRT 2025 m. buvo vidutinio stiprumo magnetinio lauko (1,0 – 1,5 T).

MRT eksploatacinis amžius – 5,6 m. Vidutiniškai seniausi MRT 2025 m. buvo Panevėžio funkciname regione (vidurkis – 6,3 m.). MRT pasiskirstymas pagal eksploatacinio amžiaus grupes iš esmės neatitiko COCIR rekomendacijų.

2025 m. MRT priemonių naudojimas Lietuvoje pagal intensyvumą pasiskirstė tolygiai: po 33,3 % sudarė mažo, vidutinio ir didelio intensyvumo grupės. Per 2025 m. atlikta 365 501 MRT

tyrimas. Vidutinė MRT apkrova – 6 092 tyrimai per metus/527 tyrimų per mėnesį. 2025 m. Lietuvoje 1000 gyventojų teko vidutiniškai 126 MRT tyrimai per metus ir viršijo Europos regiono vidurkį 98,7 tyrimai per metus (OECD, 2023 m.). Eurostat (2023 m.) duomenimis MRT tyrimų Europos regiono vidurkis 100.000 gyv. buvo 9 591 tyrimai, Lietuvoje 12 630 tyrimų per metus.

Vidutinė MRT priemonės įsigijimo kaina – 1,1 mln. eurų. 2025 m. įsigyti 2 MRT.

SANTRUMPOS

Akreditavimo tarnyba – Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos;

gyv. – gyventojai;

LSMU – Lietuvos sveikatos mokslų universitetas;

MRT – magnetinio rezonanso tomografas (-ai);

SPĮ – sveikatos priežiūros įstaiga (-os);

UAB – uždaroji akcinė bendrovė;

VšĮ – viešoji įstaiga;

VUL – Vilniaus universiteto ligoninė.

Turinys

IŽANGA.....	2
SANTRAUKA	3
SANTRUMPOS	5
LENTELIŲ SĄRAŠAS	7
PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS	8
I. SKAIČIUS LIETUVOJE IR EUROPOS ŠALYSE	9
1. MRT SKAIČIUS LIETUVOJE.....	9
2. PASISKIRSTYMAS PAGAL GYVENTOJŲ SKAIČIŲ	11
3. MRT SKAIČUS EUROPOS ŠALYSE	12
II. MRT LIETUVOS SPĮ	15
1. PASISKIRSTYMAS FUNKCINIUOSE REGIONUOSE	15
2. PASISKIRSTYMAS PAGAL EKSPLOATACINĮ AMŽIŲ	16
3. EKSPLOATACINIO AMŽIAUS VERTINIMAS	19
4. PASISKIRSTYMAS PAGAL TECHNINES CHARAKTERISTIKAS	21
5. NAUDOJIMO INTENSYVUMAS (TYRIMŲ SKAIČIUS) SPĮ.....	24
6. NAUDOJIMO INTENSYVUMAS (VALANDŲ SKAIČIUS)	31
7. ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS.....	33
MAGNETINIO REZONANSO TOMOGRAFŲ NAUDOJIMO LIETUVOS SPĮ IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS	35
LITERATŪRA	38

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. MRT skaičius Lietuvoje (2025 m.).....	9
2 lentelė. MRT pasiskirstymas pagal gyventojų skaičių 2025–2024 m.	12
3 lentelė. MRT pasiskirstymas funkcinuose regionuose (2025 m.)	15
4 lentelė. MRT pasiskirstymas pagal eksploatacinį amžių (2025 m.).....	17
5 lentelė. Eksploatacinio amžiaus reikšmė (COCIR)	19
6 lentelė. Lietuvos MRT eksploatacinio amžiaus vertinimas pagal COCIR rekomendacijas	20
7 lentelė. Rekomenduojama MRT eksploatavimo trukmė	20
8 lentelė. MRT pasiskirstymas pagal technines charakteristikas (2025 m.).....	21
9 lentelė. Atliktų MRT tyrimų skaičius (2025 m.)	24
10 lentelė. MRT naudojimo intensyvumo klasifikacija.....	26
11 lentelė. MRT tyrimų skaičius pagal gyventojų skaičių (2025 m.)	28
12 lentelė. Vidutinis MRT priemone atliktų tyrimų skaičius (2025 m.)	31
13 lentelė. Vidutinė MRT priemonių naudojimo trukmė (val.) per mėnesį (2025 m.)	31
14 lentelė. 2025 m. eksploatuotų MRT įsigijimo kaina, EUR	33

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 pav. MRT pasiskirstymas pagal SPI sektorių (2025 m.)	11
2 pav. MRT skaičius 1 mln. gyventojų 2024–2023 m. Europos šalyse (OECD).....	13
3 pav. MRT skaičius 100.000 gyv. Europos šalyse 2024–2023 m. (Eurostat).....	14
4 pav. MRT pasiskirstymas funkcinuose regionuose (2025 m.)	15
5 pav. MRT pasiskirstymas 100.000 gyv. funkcinuose regionuose (2025 m.)	16
6 pav. MRT vidutinis eksploatacinis amžius funkcinuose regionuose (2025 m.).....	19
7 pav. MRT pasiskirstymas pagal magnetinio lauko stiprumą (2025 m.).....	21
8 pav. MRT pasiskirstymas pagal tipą (2025 m.).....	21
9 pav. MRT naudojimo intensyvumas Lietuvoje (2025 m.)	27
10 pav. Vidutinė MRT apkrova Europos šalyse 2023 m. (OECD)	28
11 pav. MRT tyrimų skaičius 1000 gyv. Europoje 2024-2023 m. (OECD)	29
12 pav. MRT tyrimų skaičius 100.000 gyv. Europoje 2024-2023 m. (Eurostat).....	30
13 pav. MRT tyrimų skaičius funkcinuose regionuose (2025 m.)	31
14 pav. Vidutinė MRT apkrova per mėnesį (2025 m.).....	32
15 pav. MRT įsigijimo išlaidos	34

I. SKAIČIUS LIETUVOJE IR EUROPOS ŠALYSE

1. MRT SKAIČIUS LIETUVOJE

Akreditavimo tarnybos duomenimis, 2025 m. Lietuvos SPI buvo naudojami 60 MRT: 26 (43%) – viešosiose SPI ir 34 (57%) – privačiose SPI (1 lent.).

Naujai instaliuoti. 2025 m. naujai instaliuoti 5 MRT: VšĮ Respublikinėje Vilniaus universitetinėje ligoninėje, UAB „InMedica“ (Marijampolės pad.), UAB "Tavo profilaktika" (Kauno pad.), UAB „Affidea Lietuva“ (Plungės pad.), Lietuvos, JAV ir Izrealio UAB „Vaisingumo klinika“.

Nurašyti. 2025 m. nutrauktas 2 MRT naudojimas: VšĮ Respublikinėje Klaipėdos ligoninėje (gam. 2012 m.), UAB „Mažeikių MTC“ (Panevėžio pad.) (gam. 2021 m.). Šie KT neįtraukti į bendrus skaičiavimus.

Laikiniai nenaudojami. 2025 m. laikiniai nenaudojami 1 MRT: UAB „Mažeikių MTC“ (Šiaulių pad.). MRT neįtrauktas į bendrus skaičiavimus.

1 lentelė. MRT skaičius Lietuvoje (2025 m.)

Eil. Nr.	SPI pavadinimas	Funkciniai regionai	MRT skaičius	Gam. metai	Įsigij. metai	Naudojimo pradžia
Stacionarinės SPI						
1.	VšĮ VUL Santaros klinikos	Vilniaus	4	2021	2021	2021.11
				2015	2015	2015.12
				2015	2015	2015.12
				2013	2013	2014.03
2.	VšĮ VUL Santaros klinikų filialas Nacionalinis vėžio centras		1	2011	2011	2012.03
3.	VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė		2	2020	2020	2021.05
				2024	2025	2025.10
4.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė		Kauno	2	2016	2016
	2023	2023			2024.07	
5.	LSMU ligoninė VšĮ Kauno klinikos	6		2019	2019	2019.04
				2018	2018	2019.05
				2011	2012	2012.07
				2010	2010	2012.02
				2021	2021	2021.07
				2023	2023	2024.01
6.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	1	2018	2019	2019.02	
7.	VšĮ Klaipėdos universiteto ligoninė	Klaipėdos	2	2011	2012	2012.02
	2011			2011	2011.12	
8.	VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė		2	2017	2017	2017.04
				2024	2024	2024.09

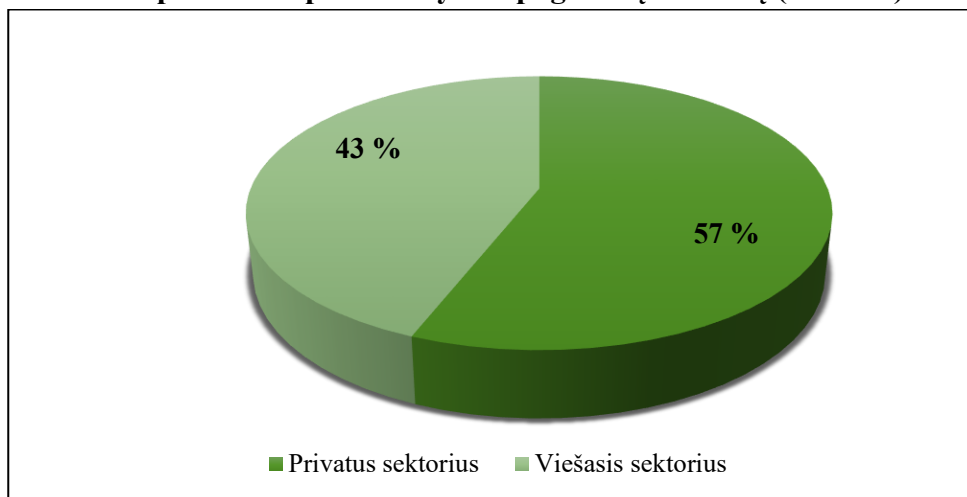
9.	VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Panevėžio	1	2020	2020	2021.04
10.	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Šiaulių	1	2021	2021	2021.09
11.	VšĮ Regioninė Telšių ligoninė		1	2015	2015	2016.01
Viso			23			
Ambulatorinės SPI						
12.	VšĮ Centro poliklinika	Vilniaus	1	2014	2015	2015.01
13.	VšĮ Kauno miesto poliklinika	Kauno	2	2020	2020	2020.07
				2024	2024	2024.04
Viso			3			
Privačios SPI						
14.	UAB „Affidea Lietuva“ (Antakalnio pad.)	Vilniaus	2	2023	2023	2023.03
				2016	2016	2016.09
15.	UAB „Affidea Lietuva“ (Santariškių pad.)		1	2017	2018	2018.08
16.	UAB „Affidea Lietuva“ (Vilniaus klinikos pad.)		1	2019	2019	2019.09
17.	UAB „Affidea Lietuva“ (Vilniaus Outlet klinika)		1	2023	2023	2023.11
18.	UAB „Affidea Lietuva“ (Druskininkų pad.)		1	2018	2018	2018.10
19.	UAB „Affidea Lietuva“ (Utenos pad.)		1	2012	2014	2016.11
20.	UAB „Hila“		1	2022	2022	2022.05
21.	UAB „InMedica“		2	2021	2021	2021.08
				2022	2022	2022.10
22.	UAB „InMedica“ (Santariškių pad.)		1	2024	2024	2024.03
23.	UAB „InMedica“ (Utenos pad.)		1	2023	2024	2024.01
24.	Lietuvos, JAV ir Izraelio „Vaisingumo klinika“		1	2024	2024	2025.06
25.	UAB „Tavo profilaktika“		1	2021	2021	2023.12
26.	UAB „Affidea Lietuva“ (Kauno klinika)	Kauno	2	2015	2023	2023.09
				2022	2023	2023.05
27.	UAB „Affidea Lietuva“ (Savanorių pad.)		1	2019	2019	2019.09
28.	UAB „Tavo profilaktika“		1	2024	2025	2025.01
29.	UAB „InMedica“ (Kauno pad.)		2	2018	2018	2018.10
				2024	2024	2024.04
30.	UAB „InMedica“(Marijampolės pad.)		1	2024	2024	2025.03
31.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad. Liepojos DC)	Klaipėdos	3	2017	2018	2019.07
32.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad. Donelaičio DC)			2017	2017	2017.12

33.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad.)			2023	2023	2023.05
34.	UAB „Affidea Lietuva“ (Plungės pad.)		1	2024	2024	2025.02
35.	UAB „Mažeikių MCT“		2	2016	2016	2016.11
				2018	2018	2018.03
36.	UAB „Tavo profilaktika“		1	2023	2023	2024.01
37.	UAB „InMedica“ (Klaipėda Taikos pad.)		2	2023	2023	2023.12
38.	UAB „InMedica“ (Tauragės pad.)			2024	2024	2024.04
39.	UAB „Affidea Lietuva“ (Panevėžio pad.)	Panevėžio	1	2017	2017	2017.05
40.	UAB „Affidea Lietuva“ (Šiaulių pad.)	Šiaulių	2	2016	2016	2017.01
				2022	2022	2022.11
41.	UAB „InMedica“ (Šiaulių pad.)		1	2024	2024	2024.07
Viso:			34			
IŠ VISO:			60			

Santrumpa: Pagam. data – pagaminimo data.

Vertinant pagal priklausymą sveikatos priežiūros įstaigų sektoriui, 2025 m. 26 MRT (43%) priklausė viešosioms (stacionarinėms ir ambulatorinėms) SPI ir 34 MRT (57%) privačiam sveikatos priežiūros sektoriui (1 pav.).

1 pav. MRT pasiskirstymas pagal SPI sektorių (2025 m.)

2. PASISKIRSTYMAS PAGAL GYVENTOJŲ SKAIČIŲ

2025 m. 1 milijonui šalies gyventojų teko vidutiniškai 20,7 MRT, tai 13% daugiau nei 2024 m. (2 lent.).

Atkreiptinas dėmesys, kad nėra bendrų tarptautinių standartų, nurodančių, koks turėtų būti optimalus MRT ir gyventojų skaičiaus santykis. *A priori* sudėtinga pasakyti, ar Lietuvoje MRT priemonių skaičius yra optimalus. Per mažas priemonių skaičius gali sąlygoti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės problemas. Kitu atveju, dėl priemonių pertekliaus gali būti nepakankamai efektyviai išnaudojamos MRT eksploatavimo galimybės.

2 lentelė. MRT pasiskirstymas pagal gyventojų skaičių 2025–2024 m.

Rodikliai	Metai	
	2025 m.	2024 m.
MRT skaičius Lietuvoje	60	53
Gyventojų skaičius metų pradžioje*	2 893 288	2 891 232
MRT skaičius/ 1 mln. gyv.	20,7	18,3
MRT skaičius/ 100 tūkst. gyv.	2,1	1,8

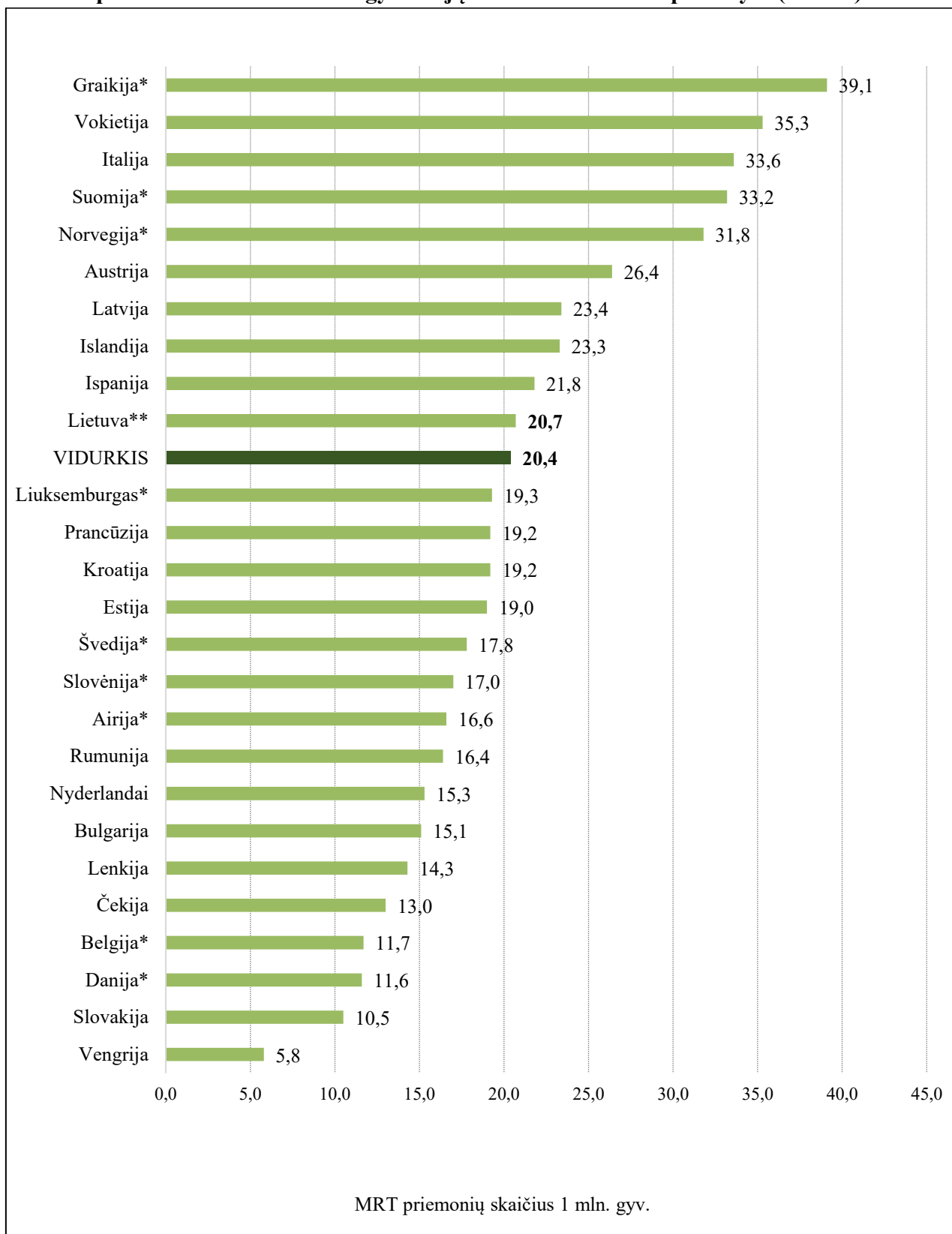
Pastaba: * – atitinkamai 2025 m. ir 2024 m. pradžioje.

3. MRT SKAIČUS EUROPOS ŠALYSE

OECD. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (angl. *Organisation for Economic Co-operation and Development*, OECD), Europos regiono 26 šalių 2024–2023 m. duomenys apie MRT pateikti 2 pav. [2]. OECD 2023 m. duomenimis, Europos regiono šalių **vidurkis – 20,4 MRT** priemonės 1 mln. gyv. Akreditavimo tarnybos duomenimis, Lietuvoje 2025 m. 1 mln. gyventojų teko vidutiniškai **20,7 MRT** (2 lent.). Pažymėtina, kad OECD Europos šalių regiono vidurkis reprezentuoja 26 Europos šalių.

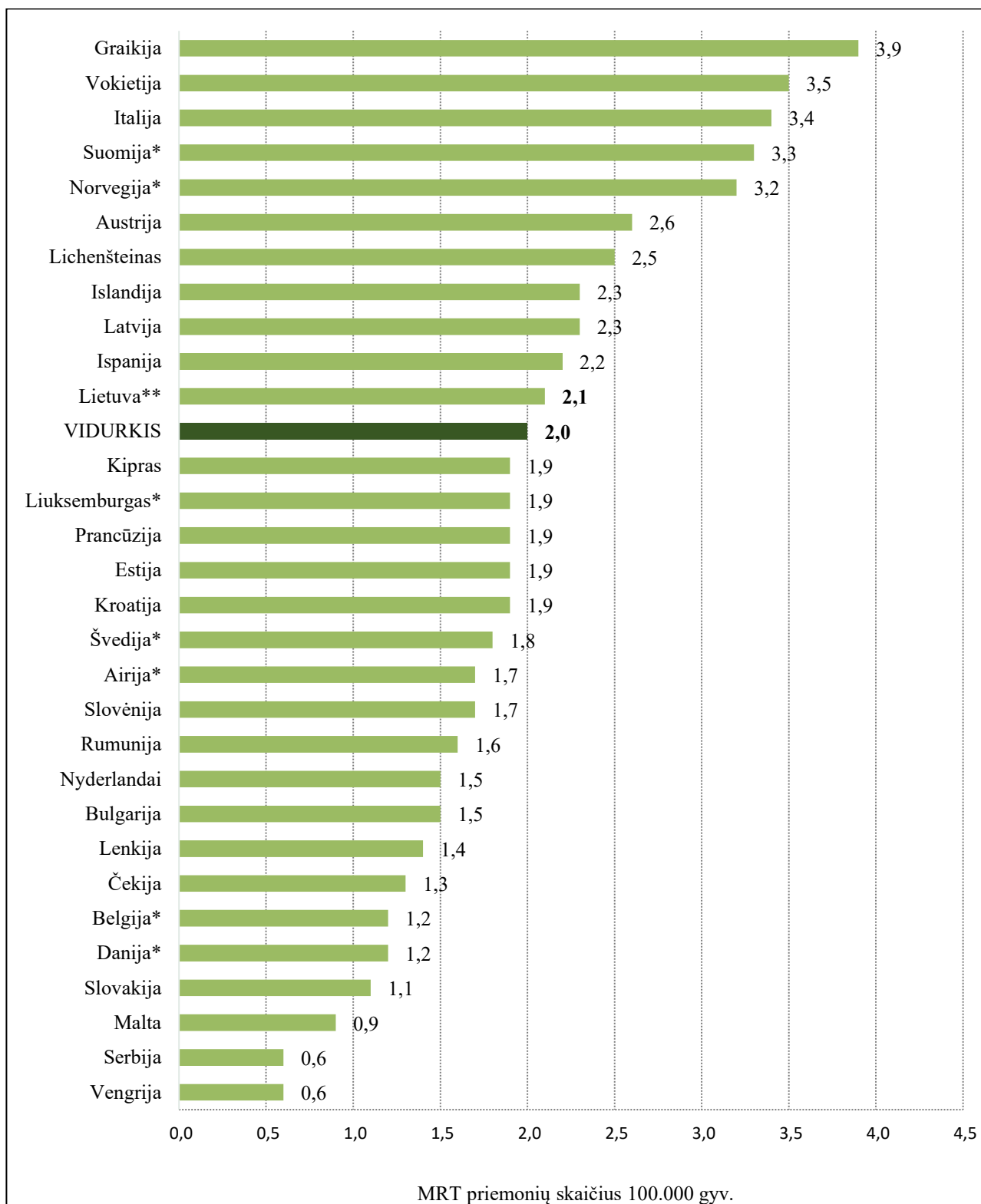
Eurostat. Europos Sąjungos statistikos agentūros „Eurostat“ naujausiais 2024–2023 m. duomenimis, Europos šalių vidurkis – **2,0 MRT** 100 000 gyventojų. Akreditavimo tarnybos duomenimis, Lietuvos 2025 m. rodiklis – **2,1 MRT** (žr. 2 lent.). „Eurostat“ vidurkis reprezentuoja 30 Europos šalių statistiką 3 pav.[3].

2 pav. MRT skaičius 1 mln. gyventojų 2024–2023 m. Europos šalyse (OECD)

Pastaba: * – 2024 m. duomenys; ** – Akreditavimo tarnybos 2025 m. duomenys.

3 pav. MRT skaičius 100.000 gyv. Europos šalyse 2024–2023 m. (Eurostat)

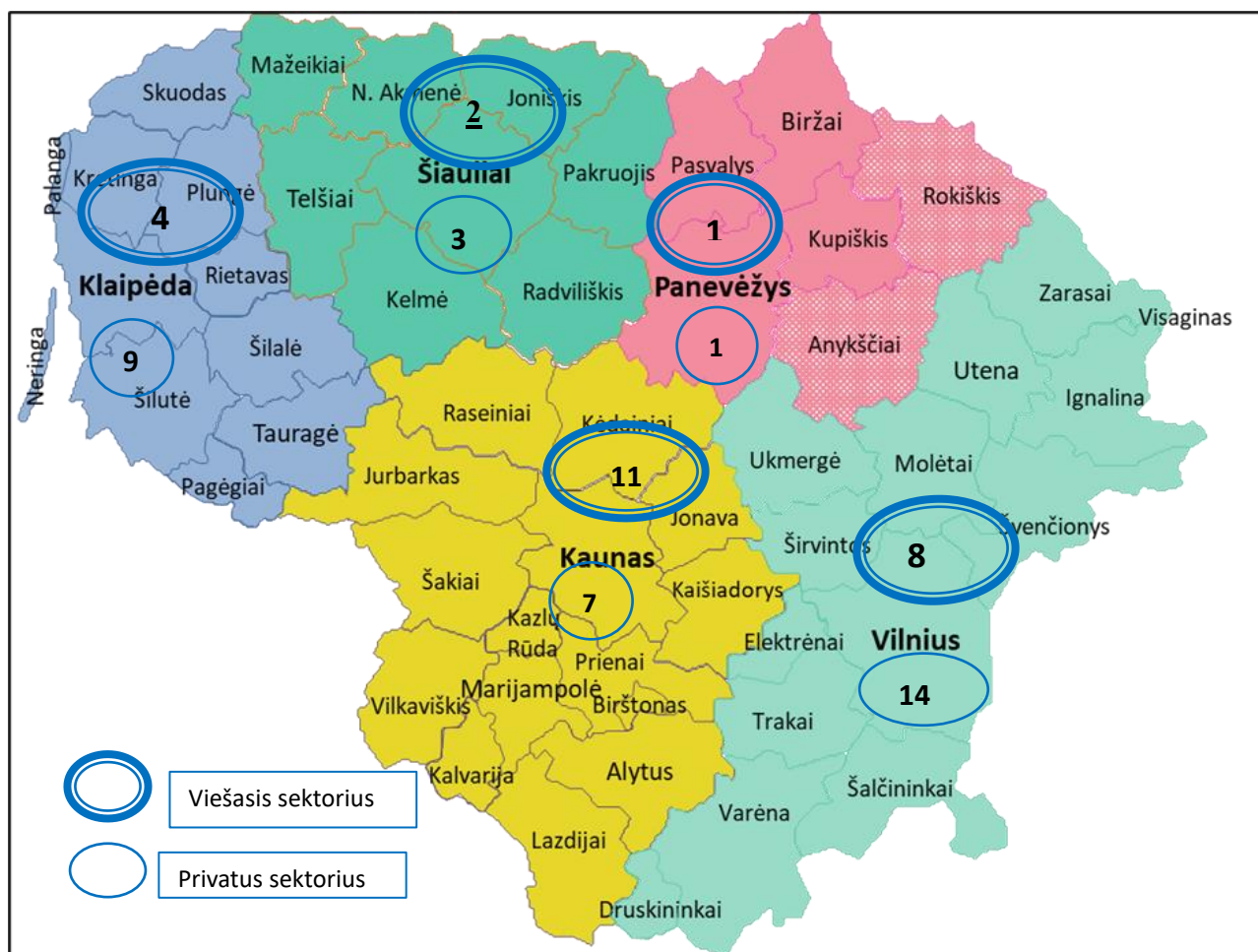
Pastaba. * – 2024 m. duomenys; ** – Akreditavimo tarnybos 2025 m. duomenys.

II. MRT LIETUVOS SPĮ

1. PASISKIRSTYMAS FUNKCINIUOSE REGIONUOSE

2025 m. MRT turėjo visuose 5 funkcinuose regionuose esančios SPĮ (4 pav.). Dauguma MRT buvo Vilniaus (22; 37%), Kauno (18; 30%), Klaipėdos (13; 22%) funkcinuose regionuose (3 lent.).

4 pav. MRT pasiskirstymas funkcinuose regionuose (2025 m.)

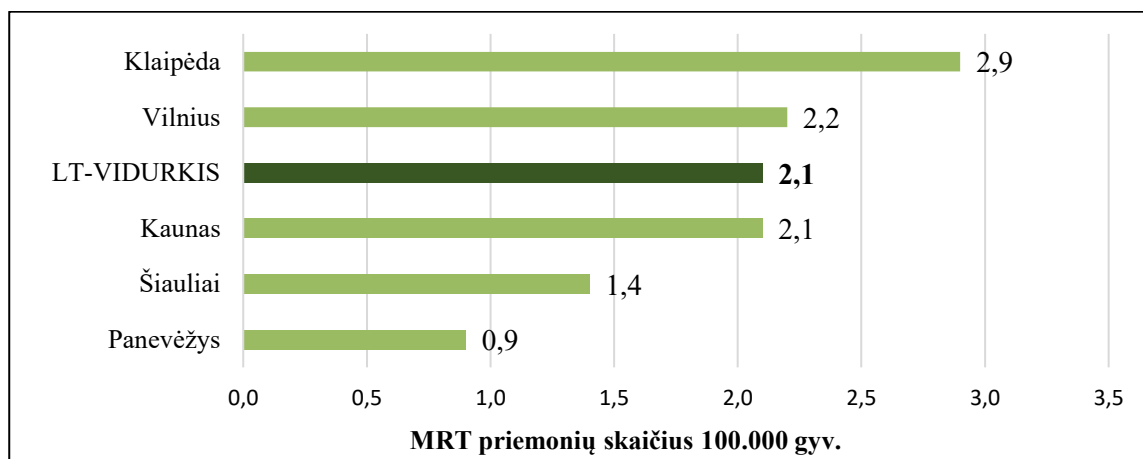

2 lentelė. MRT pasiskirstymas funkcinuose regionuose (2025 m.)

Funkciniai regionai	MRT skaičius įstaigose		Iš viso	
	Viešosios	Privačios	n	%
Vilniaus	8	14	22	37
Kauno	11	7	18	30
Klaipėdos	4	9	13	22
Šiaulių	2	3	5	8
Panevėžio	1	1	2	3
Iš viso	26	34	60	100

Pagal Valstybės duomenų agentūros gyventojų skaičiaus duomenis [1] Lietuvoje tenka vidutiniškai **2,1 MRT** priemonės 100.000-ių gyventojų (2 lent.). Didžiausias MRT priemonių ir gyventojų skaičiaus santykis yra Klaipėdos – **2,9 MRT/ 100.000 gyv.** ir Vilniaus – **2,2 MRT/100.000** funkcinuose regionuose (5 pav.).

5 pav. MRT pasiskirstymas 100.000 gyv. funkcinuose regionuose (2025 m.)

2. PASISKIRSTYMAS PAGAL EKSPLOATACINĮ AMŽIŲ

Metodika. Eksploatacinis amžius skaičiuotas pagal Kanados sveikatos informacijos instituto (*Canada Institute for Health Information*) [4] taikomą metodiką, kai iš ataskaitinių metų (šiuo atveju – 2025 m. gruodžio 31 d.) atimama MRT priemonės naudojimo pradžios data.

Reikšmė. Didesnio eksploatacinio amžiaus (senesnės) priemonės siejamos su didesne nepageidaujamų įvykių ir techninių gedimų rizika, atsarginių dalių trūkumu, didesnėmis remonto ir techninės priežiūros išlaidomis, mažesne tyrimų vaizdinimo kokybe. Kita vertus, pažymėtina, kad priemonių techninis atnaujinimas arba naujų priemonių įsigijimas taip pat susijęs su didelėmis pradinėmis investicijomis ir didesniais kvalifikaciniais reikalavimais sveikatos priežiūros specialistams.

Vidutinis MRT eksploatacinis amžius Lietuvoje. Akreditavimo tarnybos duomenimis, 2025 m. Lietuvoje naudojamų MRT priemonių eksploatacinio amžiaus **vidurkis** buvo **5,6 metai** (4 lent.). Eksploatacinio amžiaus vidurkis tiesiogiai priklauso nuo nurašytų bei naujai įsigytų priemonių kaitos bei santykio.

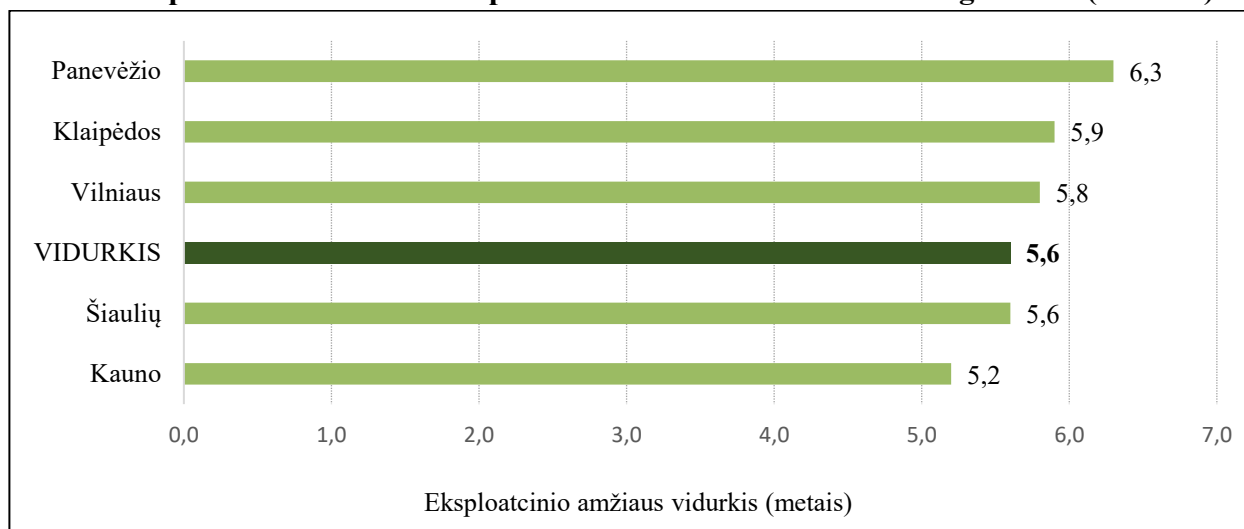
3 lentelė. MRT pasiskirstymas pagal eksploatacinį amžių (2025 m.)

SPI pavadinimas	Eksploatacinis amžius (metais)		Funkciniai regionai	Vidurkis funkciniam regione
VšĮ VUL Santariškių klinikos	4,1	9,0	Vilniaus	5,8
	10,0			
	10,0			
	11,9			
VšĮ VUL Santaros klinikų filialas Nacionalinis vėžio centras	13,9	13,9		
VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė	4,7	2,5		
	0,2			
VšĮ Centro poliklinika	11,0	11,0		
UAB „Affidea Lietuva“ (Vilnius)	9,3	6,30		
	7,4			
	6,3			
	2,9			
	2,1			
UAB „Affidea Lietuva“ (Utena)	9,1			
UAB „Affidea Lietuva“ (Druskininkai)	7,2			
UAB „Hila“	3,7	3,7		
UAB „Tavo profilaktika“	2,0	2,0		
UAB „InMedica“	4,4	2,4		
	3,2			
UAB „InMedica“ (Santariškių pad.)	1,9			
UAB „InMedica“ Utenos pad.)	2,0			
Lietuvos, JAV ir Izraelio UAB "Vaisingumo klinika"	0,6	0,6		
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	9,4	5,5	Kauno	5,2
	1,5			
LSMU ligoninė VšĮ Kauno klinikos	2,0	7,8		
	4,5			
	6,7			
	6,8			
	13,5			
	13,10			
VšĮ Kauno miesto poliklinika	5,5	3,7		
	1,8			
UAB „Affidea Lietuva“	2,3	3,8		

	6,4			
	2,7			
UAB „Tavo profilaktika“	1,0	1,0		
UAB „InMedica“ (Kauno pad.)	7,2	3,3		
	1,4			
UAB „InMedica“ (Marijampolės pad.)	0,9	0,9		
VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	6,10	6,10		
VšĮ Klaipėdos universiteto ligoninė	13,10	13,5		
	14,0			
VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	1,3	5,1		
	8,8			
UAB „Tavo profilaktika“	2,0	2,0		
UAB „Mažeikių MCT“	7,9	8,5		
	9,1			
UAB „Affidea Lietuva“	8,0	5,5		
	2,1			
	6,5			
UAB „Affidea Lietuva“ (Plungės pad.)	0,10	0,10		
UAB „InMedica“ (Klaipėda, Taikos)	2,0	2,0		
UAB „InMedica“ (Tauragės pad.)	1,8	1,8		
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	4,3	4,3		
VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	10,0	10,0		
UAB „Affidea Lietuva“	9,0	6,1		
UAB „Affidea Lietuva“	3,1			
UAB „InMedica“ (Šiaulių pad.)	1,5	1,5		
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	4,8	4,8		
UAB „Affidea Lietuva“	8,7	7,7		
Vidurkis [min.–max.]	5,6 [0,2–14]			

MRT eksploatacinis amžius funkcinuose regionuose. Iš viso 2025 m. MRT priemonės buvo naudojamos visuose 5 funkcinuose regionuose. Vidutiniškai seniausios MRT priemonės 2025 m. buvo Panevėžio funkciniam regione (vidurkis – 6,3 m.), vidutiniškai naujausios MRT priemonės buvo Kauno funkciniam regione (vidurkis – 5,2 m.).

6 pav. MRT vidutinis eksploatacinis amžius funkcinuose regionuose (2025 m.)

3. EKSPLOATACINIO AMŽIAUS VERTINIMAS

Radiologinės ir elektromagnetinės pramonės Europos Koordinavimo komitetas (COCIR, angl. *European Coordination Committee of the Radiological, Electromedical and Healthcare IT Industry*,) parengė bendras rekomendacijas [4] dėl saugaus ir efektyvaus medicinos priemonių eksploatacinio amžiaus. Rekomenduojama, kad bent 60 % naudojamų medicinos priemonių būtų ne senesnės kaip 5 m., ne daugiau kaip 30 % – 6-10 m. senumo ir iki 10 % – virš 10 m. (5 lent.).

4 lentelė. Eksploatacinio amžiaus reikšmė (COCIR)

Medicinos priemonių amžius	Medicinos priemonių eksploatacinio amžiaus vertinimo ypatumai
0-5 m.	- Tai šiuolaikinės, ekonomiškai pagrįstos technologijos; - Turėtų sudaryti ne mažiau kaip 60% naudojamų priemonių.
6-10 m.	- Priemonės tinkamos naudoti, bet reikėtų planuoti jų atnaujinimą; - Turėtų sudaryti ne daugiau kaip 30 % naudojamų priemonių.
>10 m.	- Laikomos neatitinkančiomis šiuolaikinių technologijų; - Turėtų būti ne daugiau kaip 10% naudojamų priemonių; - Būtina pakeisti naujomis priemonėmis.

Lietuvoje 2025 m. MRT pasiskirstymas pagal eksploatacinio amžiaus grupes iš esmės neatitiko COCIR rekomendacijų (6 lent.). Naujesnių, iki 5 m. senumo MRT dalis sudarė 53% ir nesiekė rekomenduojamos 60% ribos. 6–10 m. senumo MRT dalis sudarė 35% ir šiek tiek viršijo rekomenduojamą 30%. ribą. Senesnių nei 10 m. MRT dalis siekė 12% ir taip pat viršijo rekomenduojamą 10% ribą.

5 lentelė. Lietuvos MRT eksploatacinio amžiaus vertinimas pagal COCIR rekomendacijas

Eksploatacinio amžiaus rodikliai	COCIR rekomendacija	MRT Lietuvoje	Vertinimas
0-5 m.	$\geq 60 \%$	(32) 53%	Neatitinka (nesiekia rekomenduojamos ribos)
6-10 m.	$< 30 \%$	(21) 35%	Neatitinka (viršija rekomenduojamą ribą)
>10 m.	$< 10 \%$	(7) 12%	Neatitinka (viršija rekomenduojamą ribą)

Kanados radiologų asociacijos **bendra** rekomendacija dėl medicinos priemonių eksploatavimo trukmės – iki **10 metų**, bet pažymima, kad priklausomai nuo radiologinės priemonės rūšies ir jos naudojimo intensyvumo (pvz., mažai naudojant priemonę) bei tinkamai vykdant techninę priežiūrą, galima pailginti naudingą ir saugų priemonės eksploatavimo (tarnavimo) laiką, tačiau ne daugiau kaip iki **15 metų** (maksimali riba).

Atsižvelgiant į Kanados radiologų asociacijos rekomendaciją dėl maksimalios radiologinio priemonės eksploatavimo trukmės ribos, MRT priemonių viršijančių 15 metų riba nebuvo.

MRT priemonių eksploatavimo trukmė (metais) priklauso nuo šių priemonių naudojimo intensyvumo (tyrimų skaičių per metus). MRT rekomenduojama naudoti iki 12 m., jeigu šių priemonių naudojimo intensyvumas yra mažas (7 lent.).

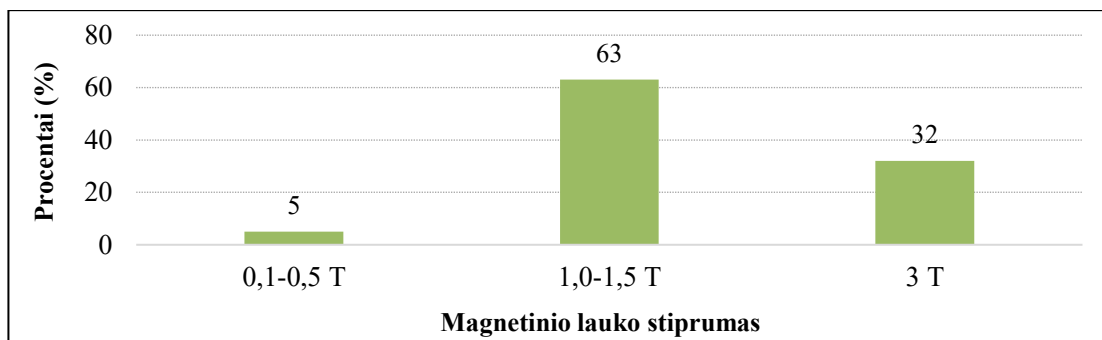
6 lentelė. Rekomenduojama MRT eksploatavimo trukmė

Maksimali eksploatavimo trukmė (metais)	Naudojimo intensyvumas (tyrimų skaičius per metus)
8	Intensyvus > 8.000
10	Vidutinis 4.000 – 8.000
12	Mažas iki 4.000

4. PASISKIRSTYMAS PAGAL TECHNINES CHARAKTERISTIKAS

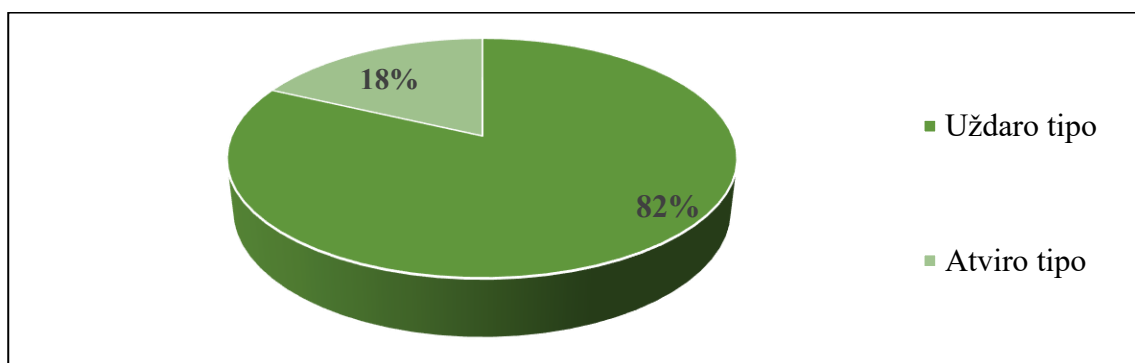
Magnetinio lauko stiprumas. 2025 m. pagal magnetinio lauko stiprumą, dauguma MRT (38; 63%) buvo **vidutinio** stiprumo magnetinio lauko (1,0-1,5 T) priemonės (7 pav.).

7 pav. MRT pasiskirstymas pagal magnetinio lauko stiprumą (2025 m.)

MRT tipas. 2025 m. beveik visi (98%) MRT buvo stacionaraus tipo, tik 1 MRT buvo mobilus – LSMU ligoninėje VšĮ Kauno klinikose (8 lent.). MRT priemonės gali būti uždaro (tunelio pavidalo) ir atviro tipo. Dauguma MRT (82%) buvo uždaro tipo (8 pav.).

8 pav. MRT pasiskirstymas pagal tipą (2025 m.)

Injektoriaus tipas. 2025 m. dauguma MRT (57; t. y. 95%) turėjo automatinius injektorius, o 3 MRT (5%) neturėjo injektoriaus (8 lent.).

7 lentelė. MRT pasiskirstymas pagal technines charakteristikas (2025 m.)

Eil. Nr.	SPI pavadinimas	Funkciniai regionai	MRT skaičius	Pagam. data	Stiprumas (T)	MRT tipas	Injekto r. tipas
Stacionarinės SPI							
1.	VšĮ VUL Santaros klinikos		4	2021	1,5	S, U	Aut.

				2015	1,5	S, U	Aut.
				2015	1,0	S, U	Aut.
				2013	3,0	S, U	Aut.
2.	VUL Santaros klinikų filialas Nacionalinis vėžio centras	Vilniaus	1	2011	1,5	S, U	Aut.
3.	VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė		2	2020	1,5	S, U	Aut.
				2024	1,5	S, U	Aut.
4.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė		2	2016	1,5	S, U	Aut.
				2023	1,5	S, U	Aut.
5.	LSMU ligoninė VšĮ Kauno klinikos	Kauno	6	2021	1,5	S, U	Aut.
				2019	3	S, U	Aut.
				2018	3	S, U	Aut.
				2011	1,5	S, U	Aut.
				2010	0,15	M, U	Aut.
				2023	1,5	S, U	Aut.
6.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė		1	2018	1,5	S, U	Aut .
7.	VšĮ Klaipėdos universiteto ligoninė		2	2011	1,5	S, U	Aut.
				2011	1,5	S, U	Aut.
8.	VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	Klaipėdos	2	2017	1,5	S, A	Aut.
				2024	3,0	S, U	Be inj.
9.	VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Panevėžio	1	2020	3,0	S, U	Aut.
10.	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė		1	2021	3,0	S, A	Aut.
11.	VšĮ Regioninė Telšių ligoninė	Šiaulių	1	2015	1,5	S, U	Aut.
Ambulatorinės SPI							
12.	VšĮ Centro poliklinika	Vilniaus	1	2014	1,5	S, U	Aut.
13.	VšĮ Kauno miesto poliklinika	Kauno	2	2020	1,5	S, U	Be. inj.
				2024	1,5	S,U	Aut
Privačios SPI							
14.	UAB „Affidea Lietuva (Antakalnio pad.)		2	2016	1,5	S, U	Aut.
				2023	1,5	S, U	Aut.
15.	UAB „Affidea Lietuva (Santariškių pad.)		1	2017	3	S,U	Aut.
16.	UAB „Affidea Lietuva“ (Vilniaus klinika)	Vilniaus	1	2019	1,5	S, U	Aut.
17.	UAB „Affidea Lietuva“ (Vilniaus Outlet klinika)		1	2023	1,5	S, U	Aut.
18.	UAB „Affidea Lietuva“ (Druskininkų pad.)		1	2018	1,5	S, U	Aut.
19.	UAB Affidea Lietuva“ (Utenos pad.)		1	2012	1,5	S, U	Aut.

20.	UAB „Hila“		1	2022	1,5	S, U	Aut.	
21.	UAB „InMedica“		2	2022	0,2	S, U	Be inj.	
				2021	1,5	S, U	Aut.	
22.	UAB „InMedica“ (Santariškių pad.)		1	2024	3,0	S, A	Aut.	
23.	UAB „InMedica“ (Utenos pad.)		1	2023	3,0	S, A	Aut.	
24.	Lietuvos, JAV ir Izraelio „Vaisingumo klinika		1	2024	1,5	S, U	Aut.	
25.	UAB „Tavo profilaktika“		1	2021	1,5	S,U	Aut	
26.	UAB „Affidea Lietuva“ (Kauno klinika)	Kauno	2	2015	1,5	S, U	Aut.	
				2022	3,0	S, U	Aut.	
27.	UAB „Affidea Lietuva“ (Savanorių pad.)		1	2019	1,5	S, U	Aut.	
28.	UAB „Tavo profilaktika“		1	2024	1,5	S, U	Aut.	
29.	UAB „InMedica“		2	2018	1,5	S, U	Aut.	
				2024	3,0	S, U	Aut	
30.	UAB „InMedica“ (Marijampolės pd.)		1	2024	3,0	S, A	Aut.	
31.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad. Liepojos DC)		Klaipėdos	3	2017	1,5	S, U	Aut.
32.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad. Donelaičio DC)				2017	3,0	S, U	Aut.
33.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad.)	2023			3,0	S,U	Aut.	
34.	UAB „Affidea Lietuva“ (Plungės pad.)	1		2024	1,5	S, U	Aut.	
35.	UAB „Mažeikių MCT“	2		2016	0,3	S, A	Aut.	
				2018	0,3	S, A	Aut.	
36.	UAB „Tavo profilaktika“	1		2023	1,5	S, A	Aut	
37.	UAB „InMedica“ (Klaipėdos Taikos)	1		2023	3,0	S, A	Aut.	
38.	UAB „InMedica“ (Tauragės pad.)	1	2024	3,0	S, A	Aut		
39.	UAB „Affidea Lietuva“ (Panevėžio pad.)	Panevėžio	1	2017	1,5	S, U	Aut.	
40.	UAB „Affidea Lietuva“ (Šiaulių pad.)	Šiaulių	2	2016	1,5	S, U	Aut.	
				2022	3,0	S, U	Aut.	
41.	UAB „InMedica“		1	2024	3,0	S, A	Aut.	

Santrumpos: Pagam. data – pagaminimo data; S – stacionarus; M – mobilus; U – uždaras; A – atviras; Injektor. tipas – injektoriaus tipas; Be inj. – be injektoriaus; Aut. – automatinis.

Pastabos:

5. NAUDOJIMO INTENSYVUMAS (TYRIMŲ SKAIČIUS) SPI

Atliktų tyrimų skaičius. Per 2025 m. iš viso buvo atliktas **365 501 MRT tyrimas** – tai 17% daugiau nei praėjusiais metais (2024 m. – 313 004 tyrimai) (9 lent.). Intensyviausiai buvo naudojamas UAB „Affidea Lietuva“ Šaulių padalinyje esantis MRT (gam. 2016 m., 12 733 tyrimai per metus), o mažiausiai – UAB „Mažeikių MTC“ MRT (gam. 2016 m., 0 tyrimų per metus; gam. 2018 m., 58 tyrimai per metus).

Privačiose SPI buvo atlikta **255 160 MRT tyrimų**, tai sudaro 70% visų atliktų tyrimų. Pagal įstaigas daugiausia tyrimų su visais turimais MRT atliko UAB „Affidea Lietuva“ (47% visų MRT tyrimų Lietuvoje per metus), o mažiausiai – UAB „Mažeikių MTC“ (0,02% visų MRT tyrimų Lietuvoje).

8 lentelė. Atliktų MRT tyrimų skaičius (2025 m.)

Eil. Nr.	SPI pavadinimas	Funkciniai regionai	Pagam. data	Atliktų tyrimų skaičius 2025 m.			
				Kiekvieno MRT	Iš viso SPI		
					n	%	
Stacionarinės SPI							
1.	VšĮ VUL Santaros klinikos	Vilniaus	2021	4 178	11 683	3,2	
			2015	3 939			
			2015	2 141			
			2013	1 425			
2.	VUL Santaros klinikų filialas Nacionalinis vėžio centras		2011	3 626	3 626	1,0	
3.	VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė		2020	4 320	4 975	1,2	
			2024	655			
4.	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė		Kauno	2016	6 044	10 035	2,8
				2023	3 991		
5.	LSMU ligoninė VšĮ Kauno klinikos			2021	5 200	25 404	7,0
		2019		3 687			
		2018		6 714			
		2011		4 956			
		2010		124			
		2023		4 723			
6.	VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	2018		6 063	6 063	1,7	
7.	VšĮ Klaipėdos universiteto ligoninė	Klaipėdos		2011	3 096	6 220	1,7
				2011	3 124		
8.				2017	3 574	6 999	2,0

	VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė		2024	3 425		
9.	VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninė	Panevėžio	2020	5 306	5 306	1,6
10.	VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė	Šiaulių	2021	5 008	5 008	1,4
11.	VšĮ Regioninė Telšių ligoninė		2015	3 814	3 814	1,1
				VISO:	89 133	24,4
Ambulatorinės SPI						
12.	VšĮ Centro poliklinika	Vilniaus	2014	6 907	6 907	1,9
13.	VšĮ Kauno miesto poliklinika	Kauno	2020	6 696	14 301	3,9
			2024	7 605		
				VISO:	21 208	5,8
Privačios SPI						
14.	UAB „Affidea Lietuva“ (Antakalnio pad.)	Vilniaus	2016	10 439	67 343	18,4
			2023	10 400		
15.	UAB „Affidea Lietuva“ (Santariškių pad.)		2017	9 026		
16.	UAB „Affidea Lietuva“ (Vilniaus klinika)		2019	10 667		
17.	UAB „Affidea Lietuva“ (Vilniaus Outlet klinika)		2023	11 002		
18.	UAB „Affidea Lietuva“ (Druskininkų pad.)		2018	8 111	32 880	9,0
19.	UAB „Affidea Lietuva“ (Utenos pad.)		2012	7 698		
20.	UAB „Hila“		2022	9 313	9 313	2,6
21.	UAB „InMedica“		2021	9 422	32 880	9,0
			2022	10 830		
22.	UAB „InMedica“ (Santariškių pad.)		2024	7 134		
23.	UAB „InMedica“ (Utenos pad.)		2023	5 494	1 064	0,3
24.	Lietuvos, JAV ir Izraelio „Vaisingumo klinika“		2024	1 064		
25.	UAB „Tavo profilaktika“		2021	3 029		
26.	UAB „Affidea Lietuva“ (Kauno klinika)	Kauno	2015	10 107	31 666	8,7
			2022	9 732		
27.	UAB „Affidea Lietuva“ (Savanorių pad.)		2019	11 827		
28.	UAB „Tavo profilaktika“		2024	1 482	1 482	0,4
29.	UAB „InMedica“		2018	8 123	18 587	5,1
			2024	10 464		
30.	UAB „InMedica (Marijampolės pad.)			2024	2 721	2 721

31.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad. Liepojos DC)	Klaipėdos	2017	9 059	26 989	7,4
32.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad. Donelaičio DC)		2017	9 364		
33.	UAB „Affidea Lietuva“ (Klaipėdos pad.)		2023	8 566		
34.	UAB „Affidea Lietuva“ (Plungės pad.)		2024	5 281	5 281	1,4
35.	UAB „Mažeikių MCT“		2016	0	58	0,02
			2018	58		
36.	UAB „Tavo profilaktika“		2023	1 526	1 526	0,4
37.	UAB „InMedica“ (Klaipėda Taikos)		2023	7 040	7 040	1,9
38.	UAB „InMedica“ (Tauragės pad.)		2024	6 049	6 049	1,7
39.	UAB „Affidea Lietuva“ (Panevėžio pad.)	Panevėžio	2017	11 002	11 002	3,0
40.	UAB „Affidea Lietuva“ (Šiaulių pad.)	Šiaulių	2016	12 733	24 634	6,7
			2022	11 901		
41.	UAB „InMedica“ (Šiaulių pad.)		2024	4 496	4 496	1,2
				VISO:	255 160	70
				IŠ VISO:	365 501	100

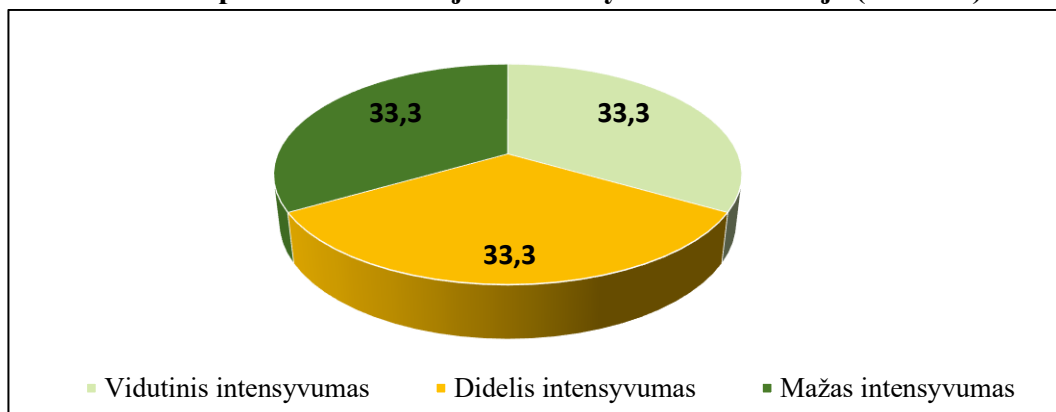
Santrumpa: Pagam. data – pagaminimo data.

MRT naudojimo intensyvumas skirstomas į 3 kategorijas, priklausomai nuo atliekamų tyrimų skaičiaus per metus (10 lent., 9 pav.). 2025 m. MRT priemonių naudojimas pagal intensyvumą Lietuvoje pasiskirstė tolygiai – po trečdalį (po 33,3%) sudarė mažo (iki 4 000 tyrimų per metus), vidutinio (4 000–8 000 tyrimų per metus) ir didelio (>8 000 tyrimų per metus) intensyvumo grupės. Dideliu intensyvumu buvo naudojamos privačiame sektoriuje, UAB „Affidea Lietuva“ ir UAB „InMedica“, esančios MRT priemonės.

9 lentelė. MRT naudojimo intensyvumo klasifikacija

Naudojimo intensyvumas	Tyrimų skaičius per metus	Atitinkantis MRT skaičius Lietuvoje	
		2025 m.	2024 m.
mažas	iki 4.000	20 (33,3%)	20 (38%)
vidutinis	4.000–8.000	20 (33,3%)	15 (28%)
intensyvus	>8.000	20 (33,3%)	18 (34%)
Iš viso		60 (100%)	53 (100%)

9 pav. MRT naudojimo intensyvumas Lietuvoje (2025 m.)

Mažo naudojimo intensyvumo priežastys. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. V-1576 „Dėl kompleksinių priemonių, skatinančių įstaigas efektyviau naudoti brangias medicinos priemones, plano formos patvirtinimo“ pavesta rinkti ir analizuoti medicinos priemonių mažo naudojimo intensyvumo priežastis. Įgyvendinant šį pavedimą, paprašyta gydymo įstaigų, kuriose 2025 m. MRT priemonės buvo naudojamos mažu intensyvumu, įvardinti priežastis nulėmusias šių medicinos priemonių mažą naudojimo intensyvumą. Paklausimai išsiųsti 4 viešosioms gydymo įstaigoms dėl jų įstaigose mažu intensyvumu naudojamų kompiuterinių tomografų. Atsakymai gauti iš 3 gydymo įstaigų. Gautų atsakymų analizė atskleidė, kad dažniausios priežastys lėmusios mažą MRT naudojimo intensyvumą yra:

- Atliekami sudėtingi ir specializuoti tyrimai – atliekami ne rutininiai, o sudėtingi, kelių lokalizacijų intraveniniai kontrastiniai tyrimai, tyrimai atliekami su anestezijos ir gyvybinių funkcijų palaikymo sistemomis, tyrimai atliekami vaikams, kurie trunka ženkliai ilgiau nei įprasti tyrimai. 2 gydymo įstaigos įvardino kaip pagrindinę priežastį nulėmusią mažą magnetinio rezonanso tomografo naudojimo intensyvumą;
- Specialistų trūkumas – radiologijos technologų ir gydytojų radiologų. Šią priežastį nurodė 1 gydymo įstaiga.

Vidutinis tyrimų skaičius. Lietuvoje 2025 m. 1.000 gyventojų teko vidutiniškai **126 MRT tyrimai** (11 lent.).

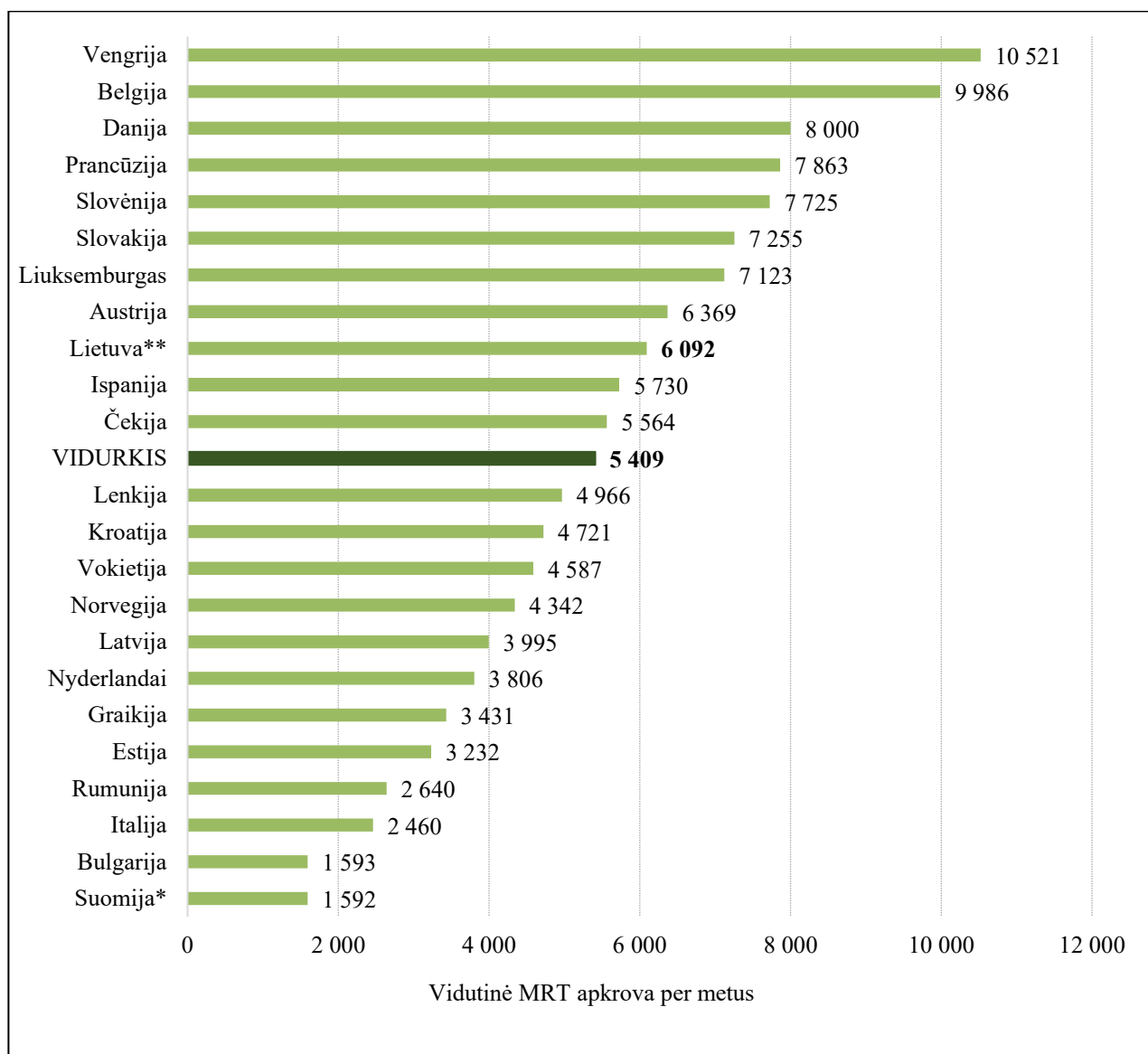
10 lentelė. MRT tyrimų skaičius pagal gyventojų skaičių (2025 m.)

Rodikliai	2025 m.	2024 m.
MRT tyrimų skaičius	365 501	313 004
Gyventojų skaičius metų pradžioje*	2 893 288	2 891 232
Tyrimų skaičius 1.000-iui gyventojų	126	108
Tyrimų skaičius 100.000-iui gyventojų	12 630	10 826

Pastaba. * – 2025 m. ir 2024 m. pradžioje.

Vidutinė MRT apkrova. 2025 m. kiekvienu MRT Lietuvoje vidutiniškai buvo atliekama **6 092** tyrimų per metus. Palyginus su kitomis Europos šalimis, šis rodiklis viršijo Europos šalių vidurkį (10. pav.).

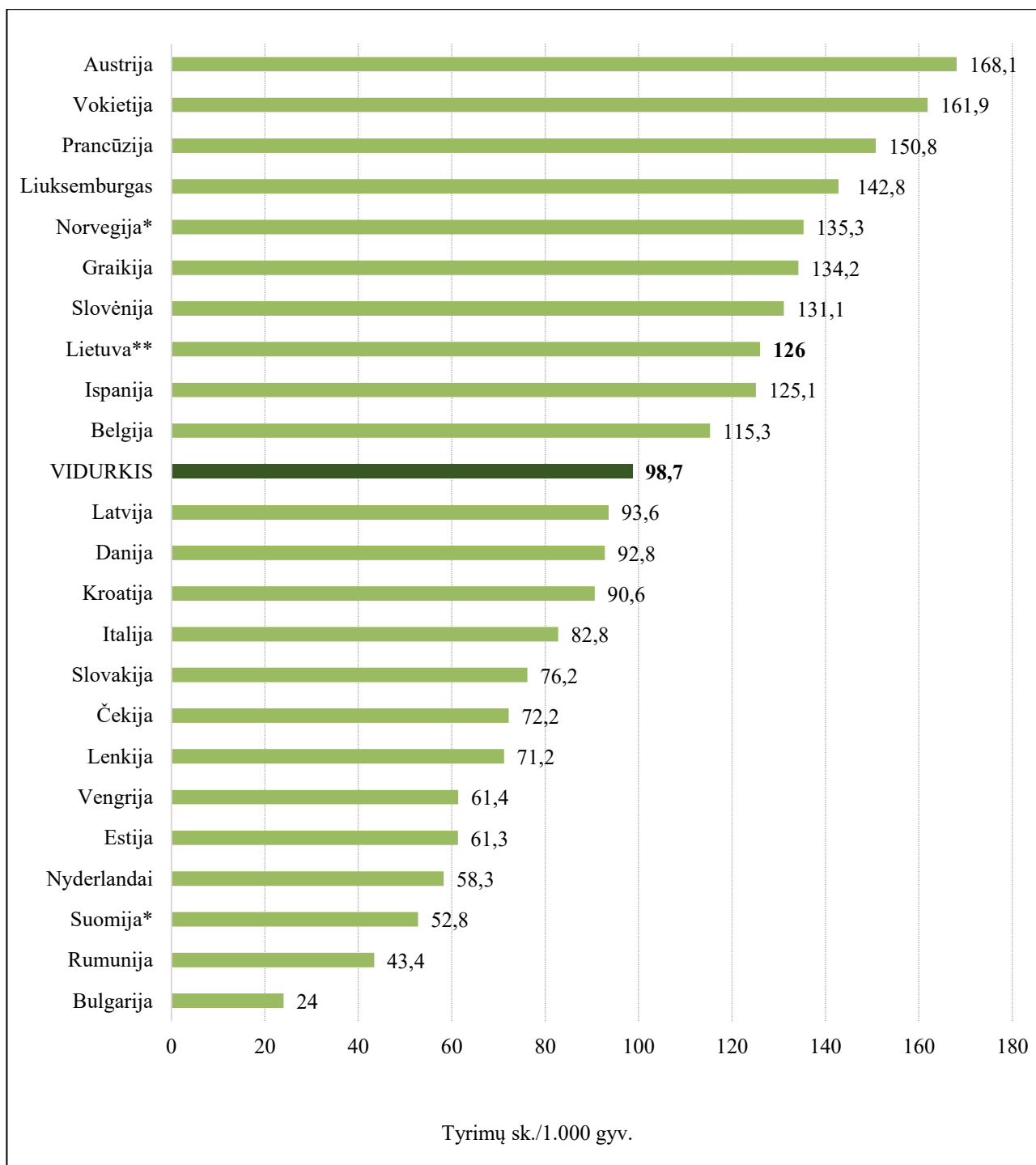
10 pav. Vidutinė MRT apkrova Europos šalyse 2023 m. (OECD)

Pastaba: * – 2024 m. duomenys, ** – 2025 m. Akreditavimo tarnybos duomenys.

OECD. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) 2024-2023 m. duomenimis, 23 Europos šalių vidurkis – 98,7 tyrimų, tenkantys 1.000 gyv. (11 pav.). Lietuvos naujausias (2025 m.) rodiklis – 126 tyrimai 1.000 gyv. Kadangi iš OECD pateiktų duomenų išvestas vidurkis nereprezentuoja viso Europos kontinento, tiesioginis Lietuvos ir Europos šalių vidurkio lyginimas nėra absoliučiai tikslus.

11 pav. MRT tyrimų skaičius 1000 gyv. Europoje 2024-2023 m. (OECD)

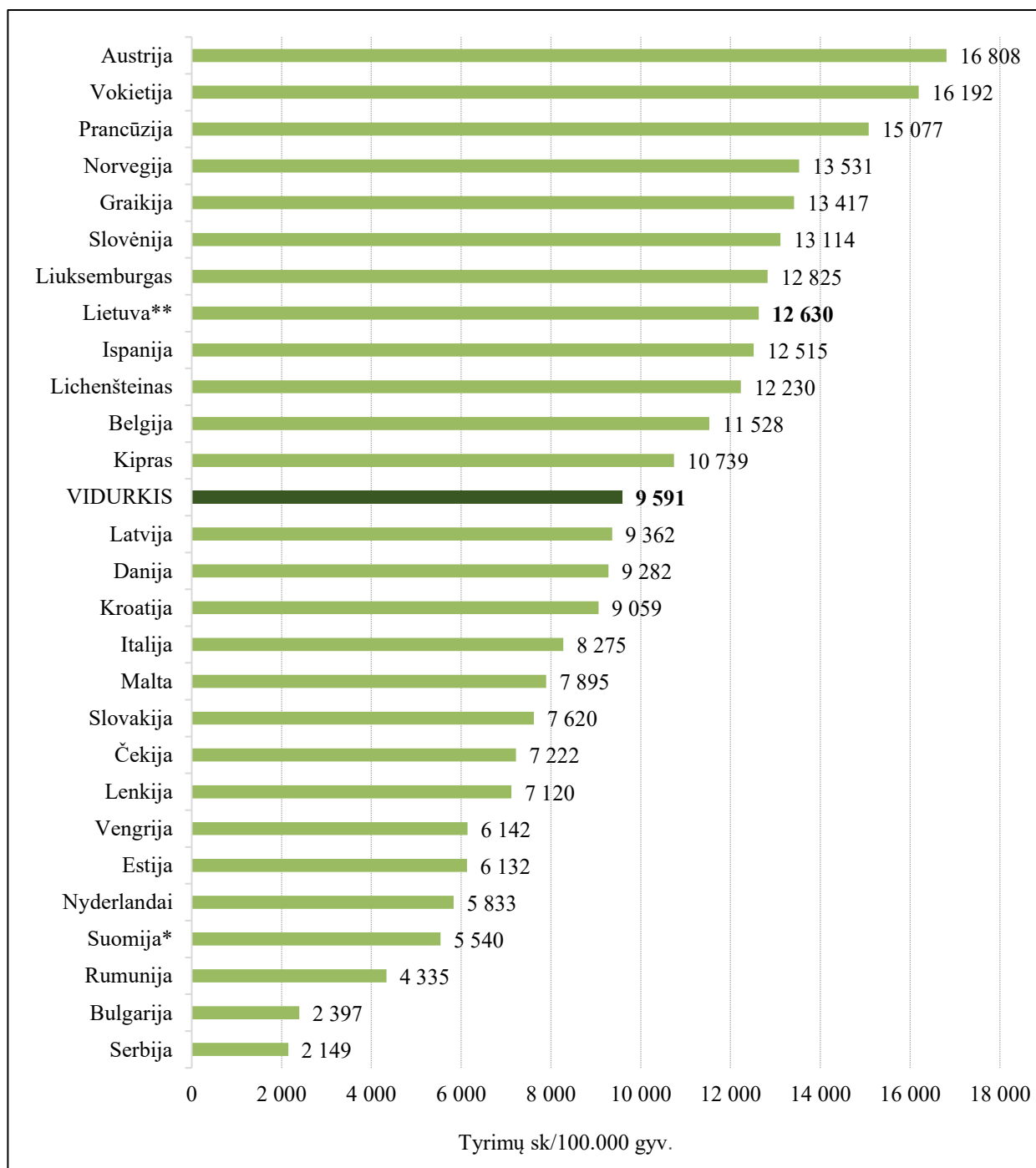

Pastaba: * – 2024 m. OECD duomenys, ** – 2025 m. Akreditavimo tarnybos duomenys.

Eurostat. Europos Sąjungos statistikos agentūros „Eurostat“ naujausi turimi 2024-2023 m. duomenys apie atliktus tyrimus naudojant MRT pateikti 12 pav.

„Eurostat“ duomenimis, 27 Europos šalių vidurkis – 9 591 tyrimų tenkančių 100.000 gyventojų. Lietuvos naujausias (2025 m.) rodiklis – 12 630 tyrimų 100.000 gyv.

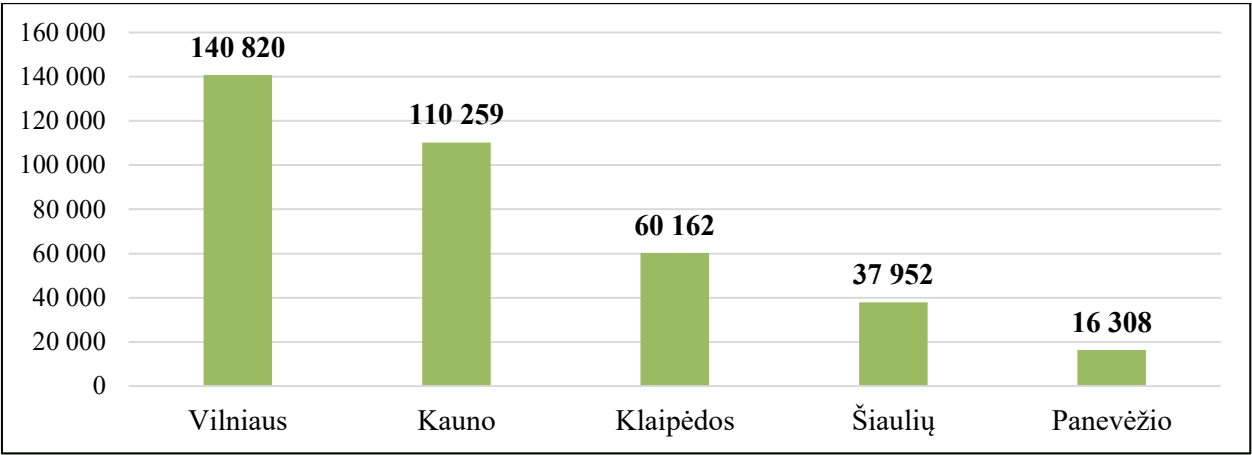
12 pav. MRT tyrimų skaičius 100.000 gyv. Europoje 2024-2023 m. (Eurostat)

Pastaba: * – 2024 m. Eurostat duomenys, ** – 2025 m. Akreditavimo tarnybos duomenys.

Tyrimų skaičius per metus funkcinuose regionuose. Per 2025 m. iš viso Lietuvoje atlikta 365 501 MRT tyrimai. Daugiausiai šių tyrimų atlikta Vilniaus funkciname regione (140 820), tai sudarė 39% visų Lietuvoje atliktų MRT tyrimų (13 pav.).

13 pav. MRT tyrimų skaičius funkcinuose regionuose (2025 m.)

Vidutinis kiekvienu MRT atliktų tyrimų skaičius. 2025 m. kiekvienas MRT vidutiniškai atliko **6 092** tyrimai per metus ir **527** tyrimų per mėnesį ir tai 3,1% daugiau nei praėjusiais 2024 m. (12 lent.; 14 pav.). Daugiau nei pusės (33 MRT; 55%) MRT naudojimo intensyvumas (atliktų tyrimų skaičius per mėnesį) nesiekė Lietuvos vidurkio.

11 lentelė. Vidutinis MRT priemone atliktų tyrimų skaičius (2025 m.)

Per metus	Per mėnesį
6 092	527

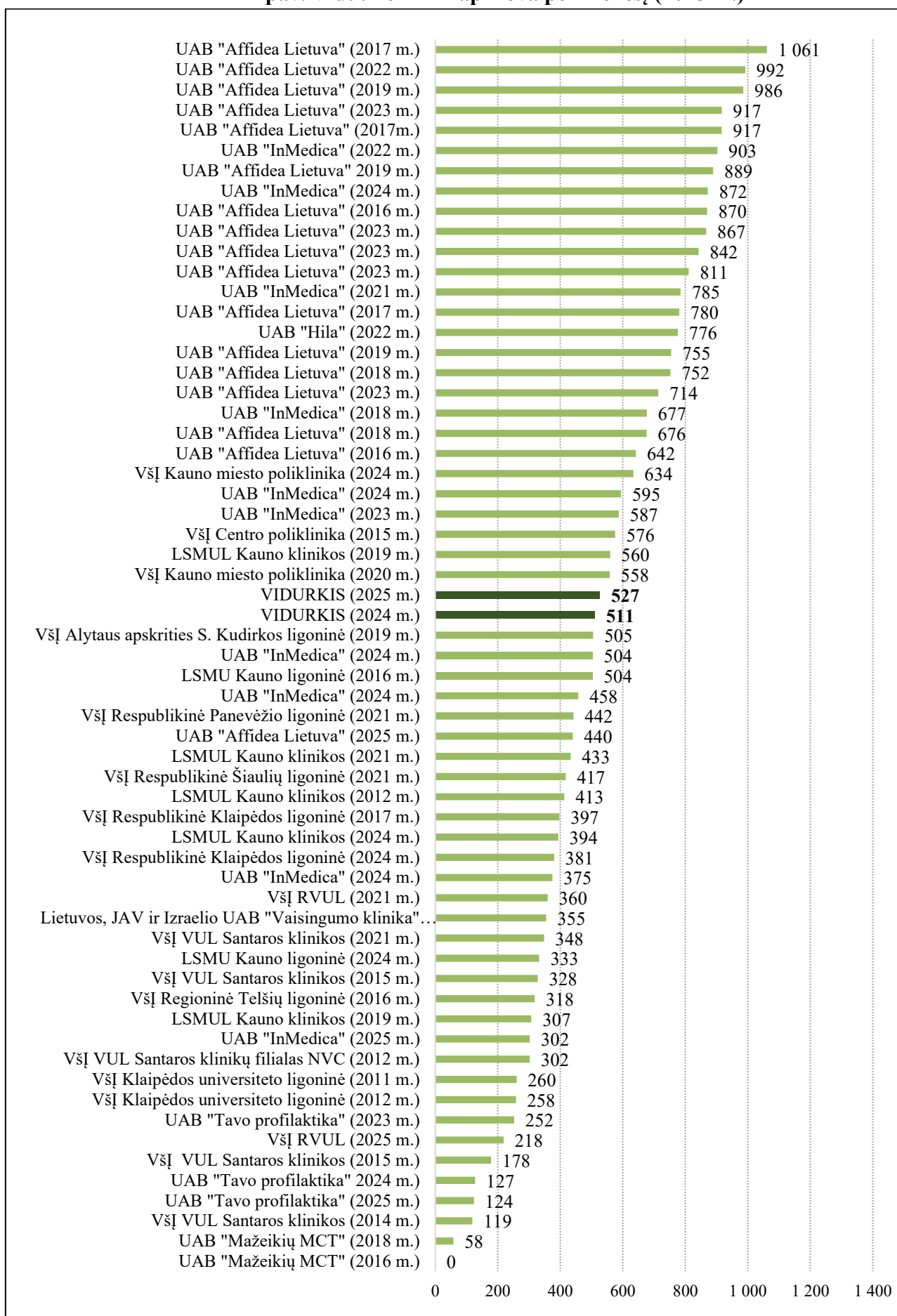
6. NAUDOJIMO INTENSIVUMAS (VALANDŲ SKAIČIUS)

2025 m. kiekviena MRT priemonė Lietuvoje buvo naudojama vidutiniškai **3 181** val. per metus/**272** val. per mėnesį (13 lent.). Palyginus su 2024 m., šis rodiklis padidėjo 6,8%.

12 lentelė. Vidutinė MRT priemonių naudojimo trukmė (val.) per mėnesį (2025 m.)

Per metus	Per mėnesį
3 181	272

14 pav. Vidutinė MRT aprova per mėnesį (2025 m.)

7. ĮSIGIJIMO IŠLAIDOS

Bendra visų 60 MRT priemonių, kurios buvo naudojamos 2025 m., vertė (įsigijimo išlaidos) sudaro **57,1 mln. eurų**. Lietuvoje kasmet išleidžiama vidutiniškai **3,7 mln. eurų** naujiems MRT įsigyti (14 lent.).

Vidutinė kaina. Vidutinė MRT priemonės įsigijimo kaina buvo **1,1 mln. eurų** (14 lent.).

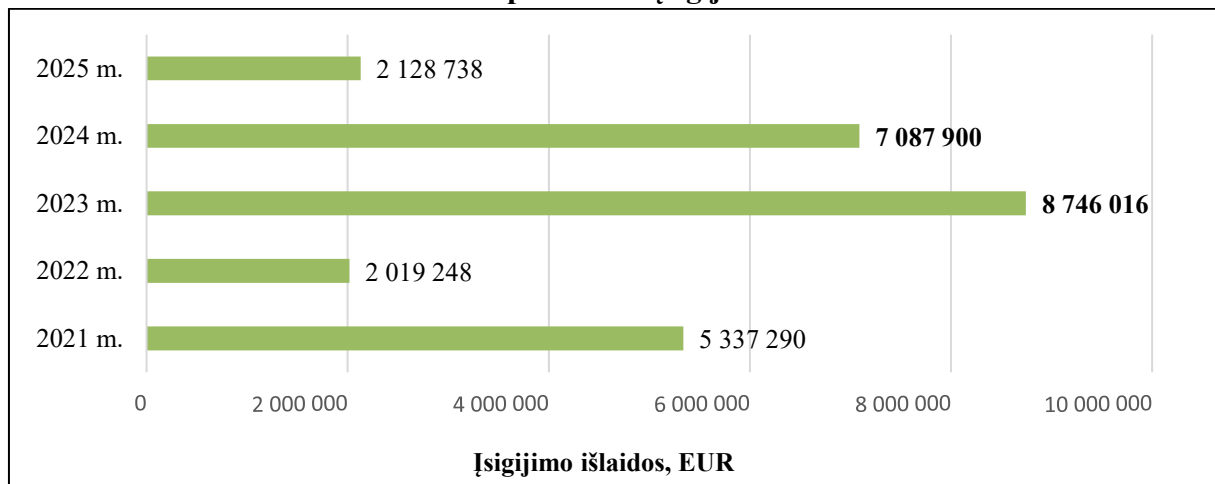
13 lentelė. 2025 m. eksploatuotų MRT įsigijimo kaina, EUR

Įsigijimo metai	Įsigytų MRT skaičius	Įsigijimo kaina su priedais/ vnt.	Bendros metinės įsigijimo išlaidos	Vidutinė 1 MRT įsigijimo kaina (mln. EUR)
2010	1	899.496	899.496	0,9
2011	2	1.620.436	3.746.224	1,9
		2.125.789		
2012	2	300.000	1.495.550	0,7
		1.195.550		
2013	1	1.824.567	1.824.567	1,8
2014	1	692.077	692.077	0,7
2015	4	1.393.000	3.452.023	0,8
		1.048.586		
		869.990		
		1.404.447		
2016	4	1.159.000	2.820.458	0,7
		580.800		
		840.950		
		239.708		
2017	3	1.052.700	2.683.780	0,9
		822.800		
		808.280		
2018	6	353.068	5.566.367	0,9
		1.714.449		
		576.147		
		972.000		
		312.000		
		1.638.703		
2019	4	982.484	4.221.474	1,1
		1.697.276		
		771.549		
		770.165		
2020	3	1.133.165	4.366.66	1,5
		1.633.500		
		1.600.000		
2021	5	999.944	5.337.290	1,1
		769.999		
		1.519.760		

		1.300.000		
		747.587		
2022	3	659.450	2.019.248	0,7
		809.490		
		550.308		
2023	10	1.076.900	8.746.016	0,9
		1.093.075		
		1.093.075		
		853.050		
		738.100		
		800.000		
		1.363.637		
		1.149.379		
		722.800		
		825.000		
2024	9	1.669.800	7.087.900	0,8
		847.000		
		1.175.000		
		778.000		
		825.000		
		669.300		
		687.500		
		825.000		
		669.300		
2025	2	642.300	2.128.738	1,1
		1.486.438		
Iš viso:	60	57.087.874	—	—
Vidurkis		951.465	3.745.892	1,1

Daugiausiai investicinių išlaidų per pastaruosius penkerius metus, įsigyjant MRT priemones, buvo 2023 m. ir 2024 m. (15 pav.).

15 pav. MRT įsigijimo išlaidos

MAGNETINIO REZONANSO TOMOGRAFŲ NAUDOJIMO LIETUVOS SPI IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

I. Magnetinio rezonanso tomografų (MRT) skaičius

Akreditavimo tarnybos 2025 m. duomenimis, Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigose buvo 60 MRT, didesnė dalis privačiame sektoriuje (34 MRT, t.y. 57%) likusieji, viešajame (26 MRT, t.y. 43%) sektoriuje. Lyginant su 2024 m., MRT pasiskirstymas tarp viešojo ir privataus sektoriaus kito neženkiai (MRT skaičius augo tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje).

- Atitinkamai 1 milijonui gyventojų teko 20,7 MRT Lietuvoje. Lietuvos rodiklis viršijo Europos šalių rodiklį. OECD duomenimis Europos šalių rodiklis – 20,4 MRT/ 1 mln. gyv. Palyginus kaimyninių-regioninių šalių duomenis, Lietuvos rodiklis lenkia Lenkijos (14,3 MRT/1 mln. gyv.) ir Estijos (19,0 MRT/1 mln. gyv.) rodiklį, tačiau nesiekia Latvijos rodiklio.

- 100 tūkst. Lietuvos gyventojų teko 2,1 magnetinio rezonanso tomografai. Lietuvos rodiklis viršijo Europos šalių rodiklį. Eurostat duomenimis Europos šalių rodiklis – 2,0 MRT /100 000 gyv. Didžiausia MRT koncentracija stebima Klaipėdos funkciniam regione ir siekė 2,9 MRT/100 000 gyv. Panevėžio funkciniam regione MRT priemonių skaičiaus santykis mažiausias ir siekė 0,9 MRT/100.000 gyv.

❖ Rekomendacija

Analizės duomenys rodo, kad egzistuoja realios galimybės didinti MRT skaičių atskiruose funkcinuose regionuose, tačiau priimant plėtros sprendimus būtina atsižvelgti į: funkcinio regiono populiacijos kaitą, konkrečios gydymo įstaigos lygmenį ir jos teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų lygį, žmogiškuosius išteklius bei jų galimybes konkrečiose gydymo įstaigose.

II. Magnetinio rezonanso tomografų amžius

Medicinos priemonės eksploatacinis amžius – vienas iš svarbių veiksnių, turintis įtakos teikiamų paslaugų kokybei, sumažinantis nepageidaujamų įvykių riziką bei išlaidas medicinos priemonės gedimų ir techninės priežiūros atvejais. Eksploatacinio amžiaus vidurkis tiesiogiai priklauso nuo nurašytų bei naujai įsigytų medicinos priemonių kaitos.

- 2025 m. vidutinis MRT eksploatacinis amžius šalies gydymo įstaigose buvo 5,6 m. Vertinant pagal COCIR pateiktas rekomendacijas, tai šiuolaikinės, ekonomiškai pagrįstos technologijos. Vidutiniškai seniausios MRT, siekiantys 6,3 m. ribą, eksploatuoti Panevėžio

funkciniame regione ir viršijo šalies vidurkį. Vidutiniškai naujausi, siekiantys 5,2 m. ribą, MRT eksploatuoti Kauno funkciniam regione.

- MRT priemonių eksploatavimo trukmė (metais), priklauso nuo šių priemonių naudojimo intensyvumo (atliekamų tyrimų skaičių per metus), atsižvelgiant į tai, rekomenduojama MRT priemonės naudoti 8–12 m., bet ne ilgiau kaip iki 15 m. Šalies gydymo įstaigose ženklią dalį (53%) sudaro nauji iki 5 metų senumo MRT, nemenką dalį (35%) sudaro MRT iki 10 metų senumo. 12% MRT buvo senesni nei 10 m. Viršijančių 15 m. senumo ribą MRT gydymo įstaigose nebuvo.

Remiantis analizės duomenimis, vidutinis MRT eksploatacinis amžius atskleidžia įvykusius intensyvius senų, viršijančių rekomenduojamą eksploatavimo ribą priemonių atnaujinimo procesus. Vertinant MRT eksploatacinį amžių išryškėjo akivaizdūs skirtumai tarp funkcinų regionų. Santykinai naujausi MRT eksploatuojami Kauno funkciniam regione bei mažiausią MRT priemonių ir gyventojų koncentraciją turinčiame Panevėžio funkciniam regione.

❖ *Rekomendacija*

Atsižvelgiant į tarptautines rekomendacijas dėl MRT rekomenduojamos eksploatavimo trukmės tikslinga ir toliau kontroliuoti ir(ar) koordinuoti seniausių, viršijančių 12 m. eksploatavimo ribą priemonių nurašymo, keitimo naujomis, technologiškai pažangesnėmis priemonėmis, procesus.

III. Magnetinio rezonanso tomografų naudojimo intensyvumas

Medicinos priemonės naudojimo intensyvumas tampriai susijęs su gydymo įstaigos teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų lygiu bei infrastruktūros pajėgumais. Optimalus medicinos priemonių panaudojimas užtikrina tinkamą ir greitą sveikatos priežiūros paslaugų suteikimą, aukštą sveikatos priežiūros kokybę bei pacientų pasitenkinimą, minimalias išlaidas. 2025 m. analizės duomenys rodo, kad per metus šalies gydymo įstaigose atlikta 365 501 tyrimas, tai 17% daugiau nei praėjusiais metais. Viešajame sektoriuje atlikti 110 341 tyrimas ir tai sudaro 30% visų atliekamų MRT tyrimų. Didžioji dalis MRT tyrimų 70% (255 160 tyrimai) atlikta privačias sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose šalies gydymo įstaigose. Atliekant analizę, MRT naudojimo intensyvumas vertintas pagal:

- vidutinį atliktų tyrimų skaičių per mėnesį. 2025 m. kiekvienu MRT SPI vidutiniškai atliko 527 tyrimų per mėnesį ir tai yra 3% daugiau nei 2024 m. Vis tik daugiau nei pusės (55%) MRT veiklos rodikliai nesiekė šio statistinio Lietuvos vidurkio.

- MRT naudojimo intensyvumo klasifikaciją. 2025 m. 33,3 % MRT naudoti vidutiniu intensyvumu, 33,3 % MRT naudoti intensyviai (> 8 000 tyrimų per metus) ir 33,3 % MRT naudoti mažu intensyvumu (iki 4 000 tyrimų per metus). Palyginus su 2024 m. duomenimis, stebimi pokyčiai visose trijose kategorijose – 4,7% sumažėjo mažu intensyvumu naudotų MRT rodiklis, 5,3% išaugo vidutiniu intensyvumu naudojamų MRT rodiklis ir 0,7% sumažėjo intensyviai naudojamų MRT rodiklis. Apibendrinant galima teigti, kad daugiau nei pusė (66,6% arba 40 MRT) gydymo įstaigose instaliuotų MRT naudojami optimaliai, siekiant efektyviai išnaudoti turimus MRT pajėgumus.

- kitus MRT naudojimo rodiklius. Vidutiniškai per metus atliktų tyrimų skaičius šalyje siekė 6 092 tyrimus, o 1 000 gyventojų teko – 126 MRT tyrimai. OECD duomenimis, Europos šalių vidurkis siekė 5 409 tyrimus per metus, o 1 000 gyventojų teko 98,7 MRT tyrimai. Šalies MRT naudojimo rodikliai nėra maži ir viršijo Europos šalių vidurkį.

Stebimi ženklūs MRT naudojimo skirtumai tarp viešojo ir privataus sektoriaus gydymo įstaigų. Viešajame sektoriuje MRT priemonių koncentracija išskirtinai regiono kompetencijų centruose ir (ar) ūminio galvos smegenų insulto klasterio gydymo centruose, kuriuose atliekami ne rutininiai, apimantys keletą tiriamųjų sričių, intraveniniai tyrimai, ir tai viena iš pagrindinių priežasčių nulėmusi ne tokį intensyvų MRT naudojimą viešajame sektoriuje.

❖ Rekomendacija

Viešojo sektoriaus gydymo įstaigų tinklo ypatybės, teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų lygis ir mastas, atspindi nevienodą gydymo įstaigų pajėgumą užtikrinti efektyvų MRT naudojimą. Atsižvelgiant į tai, reikalingi individualizuoti sprendimai užtikrinantys subalansuotą MRT infrastruktūros vystymąsi ir efektyvų dabartinių MRT pajėgumų panaudojimą viešojo sektoriaus gydymo įstaigose.

LITERATŪRA

1. Valstybės duomenų agentūros portalas. Prieiga internetu: <http://osp.stat.gov.lt/>
2. OECD. Prieiga internetu: <http://www.oecd.org/>
3. Eurostat. Prieiga internetu: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
4. COCIR Diagnostic medical imaging devices. Prieiga internetu:
<https://www.cocir.org/publication/cocir-radiotherapy-age-profile-density-2025-edition/>